

EDUKACJA
w zasięgu ręki

DOSTĘPNA SZKOŁA

Konferencja 16 listopada 2022 r.

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dlaczego potrzebni nam asystenci?

- Każde dziecko powinno mieć zapewnione warunki do rozwoju i nauki w przedszkolu, szkole lub placówce do której uczęszcza. Wielu rodziców chce, aby ich dzieci uczyły się w szkole ogólnodostępnej, najbliższej ich miejsca zamieszkania.
- Ograniczenia w funkcjonowaniu wynikające ze stanu zdrowia nie muszą oznaczać, że jedynym rozwiązaniem jest indywidualne nauczanie. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia uczniowi może umożliwić naukę wspólnie z rówieśnikami w szkole.
- Trudne, agresywne zachowania uczniów i uczennic utrudniają nie tylko naukę reszcie dzieci, ale często stanowią bezpośrednie zagrożenie dla ich bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole.
- Nauczyciele często nie są w stanie jednocześnie wykonywać zadań związanych z nauczaniem i wychowywaniem, a jednocześnie otoczyć wystarczającą opieką wszystkich uczniów, jeśli wśród nich są uczniowie przejawiający trudne zachowania. Większość nie ma koniecznej do tego wiedzy i umiejętności.

Cel

- umożliwić naukę w przedszkolu/szkole dzieciom/młodzieży, które z powodu stanu zdrowia lub niepełnosprawności:
 - są głęboko niesamodzielne (pomoc w poruszaniu się, higienie, rozumieniu treści, organizacji nauki itp.)
 - wymagają podawania leków lub obsługi różnych technologii medycznych
 - wymagają stałej uwagi osoby dorosłej w związku z zagrożeniem dla ich zdrowia
 - wymagają stałej pomocy w komunikacji z otoczeniem (niestyszenie/niedostyszenie, mutyzm, afazja i inne)
- zapewnić bezpieczeństwo w przypadku zachowań agresywnych lub autoagresywnych dziecka, jemu samemu, pozostałym dzieciom oraz kadrze szkoły
- zapewnić realne włączanie dziecka ze SPE w życie klasy, szkoły i lokalnej społeczności
- zapewnić wszystkim dzieciom możliwość uczenia się w bezpiecznych warunkach, dzięki zapobieganiu sytuacjom problemowym, a jeśli wystąpią – właściwemu reagowaniu przez kadrę na zachowania agresywne lub inne trudne zachowania dziecka o spe utrudniające pracę reszcie klasy (natręctwa, niekontrolowane okrzyki, niezrozumiałe zachowania itp.)

Podstawa do objęcia dziecka wsparciem asystenta

Wsparciem może być objęte dziecko/uczeń, u którego utrudnienia w zakresie samodzielnego funkcjonowania w przedszkolu/szkole zostały określone w:

- orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
- opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- dokumentacji medycznej,
- innej dokumentacji,
- stwierdzone w toku wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka/ucznia lub rozpoznania dokonanego przez nauczyciel(k)i i specjalistów/ki.

Procedura organizacji wsparcia

1. Zespół nauczycieli, wychowawców i specjalistów:

- przeprowadza rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia
- informuje dyrektora o potrzebie objęcia danego ucznia wsparciem asystenta.

2. Dyrektor:

- podejmuje decyzję o zatrudnieniu asystenta
- informuje rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

3. Dyrektor we współpracy z zespołem oraz rodzicami lub pełnoletnim uczniem:

- ustalają zakres i harmonogram udzielanej przez ASPE pomocy danemu uczniowi.

4. Dyrektor:

- informuje kadrę szkoły o zatrudnieniu asystenta i opracowanym zakresie i harmonogramie działań asystenta.

Dyrektor ma możliwość nanoszenia zmian w arkuszu organizacyjnym szkoły w celu zatrudnienia ASPE w każdym czasie, informując o tym organ prowadzący szkołę.

Kim jest asystent?

- jest pracownikiem szkoły lub przedszkola
- jest zatrudniany w oparciu o Kodeks Pracy
- jest członkiem kadry niepedagogicznej pracującej z uczniem
- wykonuje zadania odmienne od zadań nauczycieli i pozostałego personelu niepedagogicznego.

Jakie wymagania powinien spełniać asystent?

- posiadać wykształcenie co najmniej średnie
- być osobą niekaraną
- mieć stan zdrowia umożliwiający podjęcie pracy
- mieć ukończony kurs dla asystentów (ukończenie potwierdzone egzaminem)
- posługiwać się językiem polskim w stopniu komunikatywnym

W pracy asystenta kluczowe jest jego nastawienie do dziecka i uwewnętrznione przekonania dotyczące niepełnosprawności, a także kompetencje interpersonalne.

Z kim współpracuje asystent?

Asystent działa w ścisłej współpracy z:

- dyrektorem,
- nauczycielami,
- specjalistami zatrudnionymi w szkole,
- pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania,
- higienistką szkolną,
- pomocą nauczyciela,
- pracownikami obsługi administracyjnej szkoły,
- rodzicami uczniów objętych wsparciem,
- lokalną społecznością
- specjalistami spoza szkoły wspierającymi dziecko (PPP, lekarze, terapeuci, ngo itp.)

Zakres działań asystentów

- wsparcie dziecka/ucznia w wykonywaniu codziennych czynności (np. związanych z samoobsługą, przemieszczaniem się, komunikowaniem, w czynnościach związanych z utrzymywaniem higieny) umożliwiających uczestnictwo w zajęciach,
- wsparcie w nawiązywaniu relacji interpersonalnych,
- wspólne z nauczycielami i specjalistami planowanie wsparcia,
- na zaproszenie dyrektora udział ASPE w radach pedagogicznych,
- podejmowanie i realizacja ustaleń w zakresie przewidywania i wyciszenia autoagresywnych zachowań dziecka/ucznia oraz agresywnych zachowań skierowanych do rówieśników i osób dorosłych.

Asystent może towarzyszyć dziecku zarówno w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, terapii oraz podczas innych wydarzeń przedszkolnych/szkolnych, w tym wyjść i wycieczek.

Zakres działań asystentów cd.

- prowadzenie monitoringu działań podejmowanych wobec ucznia i ich rezultatów, i raportowanie ich do wskazanych przez dyrektora osób, w tym udział w tworzeniu IPET i WOPFU (głównie dostarczanie informacji sposobie funkcjonowania dziecka na potrzeby diagnozy)
- obszar działań wyspecjalizowanych obejmujących w szczególności działania pielęgnacyjne i niektóre czynności medyczne
- obszar działań związanych z transportem – dotyczącym transportu do i z przedszkola/szkoły na zajęcia lekcyjne, dodatkowe, uroczystości szkolne itp.

Zasady pracy asystenta

- Asystent nie powinien być traktowany jako osoba, która wyręcza dziecko/ucznia z jego własnej aktywności.
- Rolą asystenta jest stopniowe przygotowywanie dziecka/ucznia do możliwie samodzielnego rozwiązywania problemów i poszerzania pola niezależności od innych.
- Asystent ma towarzyszyć uczniowi w charakterze „cienia”. Stosowanie metody „cienia” zapewnia uczniowi poczucie bezpieczeństwa, a jednocześnie nie ogranicza jego aktywności - asystent, mimo że jest stale obecny obok ucznia, jednocześnie umożliwia mu naturalny kontakt z rówieśnikami.
- Asystent nie może zastępować nauczyciela ani nauczyciela „wspomagającego” (tj. nauczyciela posiadającego kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianego w celu współorganizowania procesu kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami) lub specjalisty.

Celem udzielanej przez asystenta pomocy jest wspieranie pełnego włączenia wszystkich uczniów i uczennic w proces kształcenia i wychowania w przedszkolu/szkole ogólnodostępnej poprzez zapewnianie im bezpieczeństwa i warunków do integralnego rozwoju i czynienia postępów.

Pilotaż usług asystenckich w szkołach i przedszkolach

- Obecnie realizujemy projekt **“Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych- pilotaż”**
- Projekt ma na celu opracowanie standardów usług asystenckich.
- W ramach projektu organy prowadzące szkoły i przedszkola ze wszystkich 16 województw mogły pozyskać granty na sfinansowanie zatrudnienia łącznie 640 ASPE.
- Okres realizacji projektu 04.05.2020 roku do 30.09.2023 roku.
- Wartość projektu i wysokość dofinansowania wynosi 24 462 907,92 zł.
- Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa 2 Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.10. Wysoka jakość systemu oświaty.

Planowane rezultaty pilotażu usług asystenckich

- przygotowanie założeń prawnych oraz opisu kwalifikacji „Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami” [ASPE]
- wprowadzenie opisu kwalifikacji ASPE do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- opracowania zasady finansowania i organizacji pracy ASPE
- opracowanie programu i scenariuszy szkoleń dla asystentów i kadry szkół zatrudniających ASPE
- przygotowanie pierwszej grupy **640 ASPE** do pracy z dziećmi i młodzieżą

EDUKACJA
w zasięgu ręki

DZIĘKUJEMY